

การศึกษาอิทธิพลของศูนย์ราชการที่มีต่อการใช้ที่ดิน :

กรณีศึกษา เทศบาลเมืองพิษณุโลกและที่เกี่ยวเนื่อง

นายพีรพล จันทร์ธรรม

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาความหลักสูตรบริภูมิการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-700-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018462 ๑๑๗ ๑๑๙๐*

THE STUDY OF INFLUENCES OF GOVERNMENT CENTER OF LANDUSE :
CASE STUDY PITSANULOK MUNICIPALITY AND RELATED AREAS

Mr. Peelapon Chantapan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master Urban and Regional Planning
Department of Urban and Regional Planning
Graduate School
Chulalongkorn University

1992

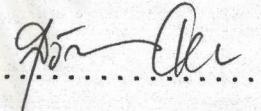
ISBN 974-581-700-7

หัวชื่อวิทยานิพนธ์ การศึกษาอิทธิพลของศูนย์ราชการที่มีต่อการใช้ที่ดิน : กรณีศึกษาเทศบาล
เมืองพิษณุโลกและพื้นที่เกี่ยวเนื่อง
โดย นายพิรพล จันทรรถ
ภาควิชา การวางแผนภาคและเมือง
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. เกียรติ จิวงศ์กุล

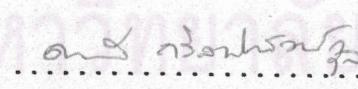
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาหลักสูตรบริภูมิภาคเชิด

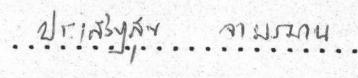

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ดาวร วัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒนา ชาคนนิติ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. เกียรติ จิวงศ์กุล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภารณี ภวัลพิพัฒนกุล)

..... กรรมการ
(นางประเสริฐสุข จำรمان)

พิมพ์ด้วยน้ำหมึกคัตช์อิเล็กทรอนิกส์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

พิรพล จันทร์ธรรม : การศึกษาอิทธิพลของศูนย์ราชการที่มีต่อการใช้ที่ดิน : การศึกษาเทศบาลเมืองพิษณุโลกและพื้นที่เกี่ยวเนื่อง (THE STUDY OF INFLUENCES OF GOVERNMENT CENTER ON LANDUSE: CASE STUDY PITSANULOK MUNICIPALITY AND RELATED AREAS) อ. ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร. เกียรติ จิวะกุล, หน้า.
ISBN 974-581-700-7

การศึกษารังนั้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นศูนย์กลางทางราชการของเทศบาลเมืองพิษณุโลกและพื้นที่เกี่ยวเนื่องที่มีอิทธิพลต่อการใช้ที่ดิน เพื่อจัดเตรียมพื้นที่รองรับการขยายตัวของชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการศึกษาปรากฏว่า สภาพของหน่วยงานราชการแบ่งออกเป็นราชการบริหารส่วนกลาง 79 หน่วยงาน โดยควบคุมพื้นที่ปัจจุบัน 21 จังหวัด ราชการบริหารส่วนภูมิภาค 31 หน่วยงาน และรัฐวิสาหกิจ 21 หน่วยงาน รวมเป็นหน่วยงานทั้งสิ้น 131 หน่วยงาน อยู่ในสังกัด 52 กรม 14 กระทรวง มีการกระจายตัวของหน่วยราชการอยู่ในเขตอาเภอเมือง 118 แห่ง อำเภอวังทอง 18 แห่ง รูปแบบของหน่วยราชการช่วงปี พ.ศ. 2446-2482 จะมีความสัมพันธ์ต่อทั้งของวัด และแม่น้ำน่าน ในระยะเวลาต่อมา มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบโดยกระจายตัวไปตามถนนสายต่าง ๆ มีรูปแบบที่ไม่แน่นอน สำหรับฐานเศรษฐกิจของชุมชนเมืองพิษณุโลก การบริหารและป้องกันประเทศซึ่งเป็นสาขางานผลิตที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการมีความสำคัญในลำดับที่ 3 รองลงมาจากการขนาดและปรกติภัย และการไฟฟ้าและประปา ซึ่งจัดได้ว่ามีความสำคัญต่อชุมชนเมืองพิษณุโลก สำหรับการเดินทางของชุมชนและแนวโน้มการขยายตัวอันเนื่องมาจากกระบวนการขยายตัวของศูนย์ราชการ พบว่ามีความสัมพันธ์กันกล่าวคือ สถานที่ราชการจะส่งผลให้เกิดพื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่พาณิชยกรรมขึ้นในบริเวณโดยรอบสถานที่ราชการ ซึ่งให้เห็นว่าการขยายตัวของชุมชนส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการขยายตัวของสถานที่ราชการ

จากการวิเคราะห์อิทธิพลของศูนย์ราชการที่มีอิทธิพลต่อการใช้ที่ดิน พบว่าก่อมีสถานที่ราชการในชุมชนเมืองพิษณุโลกทำให้เกิดความต้องการที่อยู่อาศัยจำนวนทั้งสิ้น 4,638.4 ไร่ พื้นที่พาณิชยกรรม 618.6 ไร่

สำหรับข้อเสนอแนะในการศึกษารังนั้น ควรขยายหน่วยราชการซึ่งมีทั้ง เป็นอิสระต่อการขยายตัวของเมืองออกไปจากชุมชนเมือง นอกเหนือนี้ความมีการศึกษาเพื่อจัดรูปแบบของสถานที่ราชการให้เป็นศูนย์ราชการ โดยให้หน่วยงานบริการประชาชนมาร่วมตัวกันเพื่อความสะดวกเร็วในการให้บริการ และความมีการจัดการในเรื่องเคหะการเพื่อให้บริการแก่ข้าราชการในศูนย์ราชการแห่งใหม่

ภาควิชา ..... การวางแผนภาคและเมือง
สาขาวิชา ..... การวางแผนเมือง
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนักศึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

พิมพ์ด้วยระบบพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์โดยวิทยานิพนธ์ภาษาไทยในกรอบสีเทาที่มีพื้นผิวน้ำเงิน

C035217 : MAJOR URBAN PLANNING

KEY WORD : GOVERNMENT CENTER/LANDUSE/PITSANULOK MUNICIPALITY

PEELAPON CHANTAPAN : THE STUDY OF INFLUENCES OF GOVERNMENT CENTER
ON LANDUSE : CASE STUDY PITSANULOK MUNICIPALITY AND RELATED AREAS.
THESIS ADVISOR : ASSO.PROF. KIAT CHIVAKUL. PP. ISBN 974-581-700-7

The objective of this research is to study the influences of government center in Pitsanuloke Municipality and related areas on landuse in order to prepare the area to accommodate the expansion of the community in the future.

According to the study, there are 79 central government agencies, of which operational area covers 21 provinces, 31 regional government agencies and 21 state enterprise agencies. 118 agencies locate in Muang District, and 18 in Wangthong District. The location of agencies established during the period from 1903 to 1939 related to the location of temples and Nan River. Later, the pattern of the location of agencies is uncertain. Administration and Defense sector is the third rank in economic base of Pitsanuloke Community next to Electricity and Water Works sector and Banking and Insurance sector. The relationship between urban expansion and expansion of government center is that government center has influences on the increment of residential and commercial landuse around the center. Therefore, the expansion of the community is caused by the expansion of government center.

The study reveals that the government center in Pitsanuloke Community can create the demand for 4,638.4 rai of residential area and 618.6 rai of commercial area.

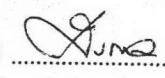
Guidelines for development have been proposed in this study that the agencies of which location can be obstacles of urban expansion should be moved out of the community. Furthermore, agencies that provide public services should be concentrated in the same area for convenience of service use, and housing projects for civil servants working in the government center should be provided.

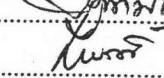
ศูนย์วิทยบรหพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การวางแผนภาคและเมือง .....

สาขาวิชา การวางแผนเมือง .....

ปีการศึกษา 2534 .....

ลายมือชื่อนิสิต .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สาเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างค่อนข้างจาก รองศาสตราจารย์ ดร. เกียรติ จิวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้ให้คำแนะนำและชี้แนวทางอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ผู้ศึกษาจึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ คุณพัฒนา ราชวงศ์ และน้อง ๆ ทุกคนที่มหาวิทยาลัยนเรศวร ในการช่วยรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม คุณธีรารัตน์ พินิจภิร่วงศ์ คุณอนันต์ สุวรรณเดช คุณธีรพงศ์ ครุฑีลักษันนท์ คุณนิตรยา ล้มสุมาลี และพี่ ๆ เพื่อน ๆ ทุกคนที่มีส่วนช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สาเร็จด้วยดี

ขอขอบคุณคุณประเสริฐสุข จำรมนาน ที่ได้ให้ข้อคิดและข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้ คุณธีรารัตน์ เชยชม ในการพิมพ์วิทยานิพนธ์นี้ ตลอดจนพี่ ๆ ที่สาหนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม แห่งชาติทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างต่อคอมากมายทุก ๆ ด้าน นักเชควิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนบางส่วนในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

และที่สำคัญยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณเพื่อและแม่ ซึ่งสนับสนุนในด้านการเงินและให้กำลังใจ เสนอมา จนสาเร็จการศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
นายพีระพล จันทรรถ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๓
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๔
กิจกรรมประการ	๘
สารบัญตาราง	๙
สารบัญแผนภูมิ	๑๗
สารบัญเพนที	๒๕
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมา	1
ความสำคัญของปัญหา	2
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
ขอบเขตการศึกษา	4
วิธีการนิยมการศึกษา	5
แหล่งที่มาของข้อมูล	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2. ทฤษฎีและแนวความคิดที่เกี่ยวข้อง	8
ทฤษฎีและแนวความคิด เกี่ยวกับเมืองและวัฒนาการของ เมือง	8
ทฤษฎีและแนวความคิด เกี่ยวกับการใช้ที่ดินและโครงสร้างของ เมือง	13
แนวความคิด เกี่ยวกับการพัฒนาการใช้ที่ดิน	18
3. สภาพทั่วไปของจังหวัดพิษณุโลกและที่ศึกษา	31
สภาพทั่วไปของจังหวัดพิษณุโลก	31
สภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษา	47

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4.	การใช้ที่ดินชุมชน เมืองพิษณุโลกและแนวโน้มการขยายตัว	70
	การตั้งถิ่นฐานและวิวัฒนาการการใช้ที่ดิน	70
	ทิศทางการขยายตัวของชุมชน เมืองพิษณุโลก	78
5.	วิวัฒนาการการใช้ที่ดินและสภาพปัจจุบันของสถานที่ราชการชุมชน เมืองพิษณุโลก	84
	วิวัฒนาการการใช้ที่ดินของสถานที่ราชการชุมชน เมืองพิษณุโลก	84
	สถานะและลักษณะงานการบริหารของหน่วยราชการ	96
	จำนวนสถานที่ตั้งและการกระจายตัวของหน่วยราชการ	98
	จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ทำงานประจำในแต่ละพื้นที่	98
	ลักษณะของงานหลัก	103
	ลักษณะอาคารที่ทำการและบริเวณที่ดินของหน่วยงาน	104
	บ้านพัก เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน	106
	การเดินทางไปติดต่อ เป็นประจำระหว่างหน่วยงานกับหน่วยงานอื่นๆโดย ใช้ถนน	110
	การติดต่อของหน่วยงานกับประชาชน เอกชน และบริษัท	114
6.	ผลกระทบของสถานที่ราชการในพื้นที่ศึกษา ที่มีต่อการ เดินทางของชุมชน เมืองพิษณุโลก	118
	ผลกระทบของสถานที่ราชการต่อการใช้ที่ดินและชุมชน เมือง	118
	ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ	123
	ผลกระทบทางด้านสภาพแวดล้อม	128

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

7. บทสรุป บทวิเคราะห์และข้อเสนอแนะ	134
บทสรุป	134
บทวิเคราะห์	141
ข้อเสนอแนะ	144
 บรรณานุกรม	145
ภาคผนวก	148
ประวัติผู้เขียน	215

คุณชัยทรัพย์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1 การแบ่ง เอกการปกครองจังหวัดพิษณุโลก ปี พ.ศ. 2532	33	
3.2 แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินของจังหวัดพิษณุโลก ปี พ.ศ. 2527 และ 2531	150	
3.3 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมและโครงสร้างการผลิตจังหวัดพิษณุโลก พ.ศ. 2524-2530 (ราคากองที่ปี 2515)	151	
3.4 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมเบรียบเทียบของจังหวัดพิษณุโลก พ.ศ. 2524 และ 2530 (ราคากองที่ปี 2515)	152	
3.5 ปริมาณเงินฝากและสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์	153	
3.6 การหาค่าความชำนาญที่เดียวในสาขาวิชาการผลิตของจังหวัดพิษณุโลก ในปี พ.ศ. 2524	154	
3.7 การหาค่าความชำนาญที่เดียวในสาขาวิชาการผลิตของจังหวัดพิษณุโลก ในปี พ.ศ. 2530	155	
3.8 แสดงการบริการทางการศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก พ.ศ. 2531	156	
3.9 แสดงจำนวนแพทย์ พยาบาล ร้อยช้ายา และสัตวแพทย์ และพยาบาลต่อประชากร ปี 2531	157	
3.10 การเปลี่ยนแปลงจำนวนและความหนาแน่นประชากรอาเภอ จังหวัดพิษณุโลก พ.ศ. 2527 และ พ.ศ. 2532	158	
3.11 รายชื่อ เส้นทาง เดินรถโดยสารประจำทางและระยะทางใน จังหวัดพิษณุโลก	159	
3.12 จำนวนประชากรวัยแรงงาน (อายุ 11 ปีขึ้นไป) ในชุมชน เมืองพิษณุโลก จากแยกตามหมวดอายุ พ.ศ. 2527	160	
3.13 จำนวนประชากรวัยแรงงาน จากแยกตามประเภทการทำงานใน เชิงเศรษฐกิจ พ.ศ. 2527	160	
3.14 ประชากรอายุ 11 ปีขึ้นไปที่ทำงานในเชิงเศรษฐกิจ จากแยกตาม หมวดอาชญากรรม และค่า LOCATION QUOTIENT	161	

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
3.15 รายรับ-รายจ่าย ของ เทศบาลเมืองพิษณุโลก พ.ศ. 2527-2531	162
3.16 รายรับของ เทศบาลเมืองพิษณุโลก ปี พ.ศ.2531	163
3.17 รายจ่ายของ เทศบาลเมืองพิษณุโลก ปี พ.ศ.2531	164
3.18 ขนาดและความหนาแน่นประชากรรายตำบลในอาเภอ เมืองพิษณุโลก พ.ศ. 2527 และ พ.ศ. 2532	165
3.19 การเปลี่ยนแปลงประชากรในอาเภอ เมืองพิษณุโลก พ.ศ. 2527-2532	166
5.1 แสดงที่ดัง จำนวนเจ้าหน้าที่ ขนาดพื้นที่ทำงาน ลักษณะงานหลักที่สำคัญ ลักษณะอาคารที่ทำการ และการครอบครองที่ดิน กรรมสิทธิ์ที่ดินและขนาด ที่ดินของหน่วยราชการในจังหวัดพิษณุโลก จำนวนความสัมภาระการบริหาร ส่วนกลาง	89
5.2 แสดงที่ดัง จำนวนเจ้าหน้าที่ ขนาดพื้นที่ทำงาน ลักษณะงานหลักที่สำคัญ ลักษณะอาคารที่ทำการ และการครอบครองที่ดิน กรรมสิทธิ์ที่ดินและขนาด ที่ดินของหน่วยราชการในจังหวัดพิษณุโลก จำนวนความสัมภาระการบริหาร ส่วนภูมิภาค	93
5.3 แสดงที่ดัง จำนวนเจ้าหน้าที่ ขนาดพื้นที่ทำงาน ลักษณะงานหลักที่ สำคัญ ลักษณะอาคารที่ทำการ และการครอบครองที่ดิน กรรมสิทธิ์ที่ดิน และขนาดที่ดินของหน่วยราชการในจังหวัดพิษณุโลก จำนวนความสัมภาร รัฐวิสาหกิจ	95
5.4 หน่วยราชการที่เป็นหน่วยงานระดับภาค/ศูนย์/เขต และพื้นที่ควบคุม ของหน่วยงานที่อยู่ในจังหวัดพิษณุโลก	168
5.5 จำนวนและสังกัดของหน่วยราชการ	174
5.6 อัตราส่วนร้อยของที่ทำการของหน่วยงานจำนวนประ เกทหน่วยงาน และที่ดังที่ทำการของหน่วยงาน	175

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
5.7	จำนวนเจ้าหน้าที่ทำงานของหน่วยงานจำแนกตามประ เกหะหน่วยงาน และที่ตั้งที่ทำการของหน่วยงาน	175
5.8	คานบลที่มีอาเขต เจ้าหน้าที่หน่วยราชการบริหารส่วนกลางที่ทำงาน ประจำอยู่ในแต่ละพื้นที่	176
5.9	คานบลที่มีจำนวน เจ้าหน้าที่หน่วยราชการบริหารส่วนภูมิภาคที่ทำงาน ประจำอยู่ในแต่ละพื้นที่	176
5.10	คานบลที่มีจำนวน เจ้าหน้าที่รัฐวิสาหกิจที่ทำงานประจำอยู่ในแต่ละพื้นที่ ..	177
5.11	อัตราส่วนร้อยของที่ทำการของหน่วยงานสังกัดราชการ บริหารส่วนกลาง จำแนกลักษณะงานหลักที่สำคัญอันดับที่ 1 และที่ตั้งทำการของหน่วยงาน	178
5.12	อัตราส่วนร้อยของที่ทำการของหน่วยงานสังกัดราชการ บริหารส่วนภูมิภาค จำแนกลักษณะงานหลักที่สำคัญอันดับที่ 1 และที่ตั้งทำการของหน่วยงาน	179
5.13	อัตราส่วนร้อยของที่ทำการของหน่วยงานสังกัดรัฐวิสาหกิจ จำแนกลักษณะงานหลักที่สำคัญอันดับที่ 1 และที่ตั้งทำการของ หน่วยงาน	180
5.14	อัตราส่วนร้อยของที่ทำการของหน่วยงานที่เป็นราชการบริหาร ส่วนกลาง จำแนกตามลักษณะอาคารที่ทำการและปริ เวณและที่ตั้ง ที่ทำการของหน่วยงาน	181
5.15	อัตราส่วนร้อยของที่ทำการของหน่วยงานที่เป็นราชการบริหาร ส่วนภูมิภาค จำแนกตามลักษณะอาคารที่ทำการและปริ เวณและที่ตั้ง ที่ทำการของหน่วยงาน	182
5.16	อัตราส่วนร้อยของที่ทำการของหน่วยงานที่เป็นรัฐวิสาหกิจ จำแนกตามลักษณะอาคารที่ทำการและปริ เวณและที่ตั้ง ที่ทำการของหน่วยงาน	183

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

5.17 หน่วยงานที่มีบ้านพัก เจ้าหน้าที่ภายในบริ เวณสถานที่ทำงานและ ขนาดเนื้อที่ดิน	184
5.18 หน่วยงานที่มีบ้านพัก เจ้าหน้าที่ภายนอกบริ เวณสถานที่ทำงานและ ขนาดเนื้อที่ดิน	185
5.19 ที่ทำการของหน่วยงานที่มีแบบจำสร้างบ้านพัก เจ้าหน้าที่ภายในและภายนอก บริ เวณสถานที่ทำงาน	109
5.20 เนื้อที่ของบ้านพักของที่ทำการของหน่วยงานที่มีแบบจำสร้างบ้านพัก เจ้าหน้าที่ภายในและภายนอกบริ เวณสถานที่ทำงาน	186
5.21 อัตราส่วนร้อยของที่ทำการของหน่วยงาน จำนวนความเรือนหาง เบติดต่อกับหน่วยงานอื่นๆ เป็นประจำโดยใช้แนวทาง ที่ตั้งและ ประเภทหน่วยงาน	187
5.22 อัตราส่วนร้อยของที่ทำการของหน่วยงานจำนวนความการติดต่อ กับประชาชน ที่ตั้งและประเภทหน่วยงาน	188
5.23 ค่าลที่ตั้งของที่ทำการของหน่วยงานราชการบริหารส่วนกลางที่มี ประชาชนมาติดต่อมากที่สุด อันดับ 1-6	189
5.24 ค่าลที่ตั้งของที่ทำการของหน่วยงานบริหารส่วนภูมิภาคที่มี ประชาชนมาติดต่อมากที่สุดตามลักษณะ	189
5.25 ค่าลที่ตั้งของที่ทำการของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่มี ประชาชนมาติดต่อมากที่สุดตามลักษณะ	190
6.1 ผลกระทบของกลุ่มสถานที่ราชการที่มีต่อบริ เวณช้าง เครียง ในปี พ.ศ.2534	121
6.2 ผลกระทบของสถานที่ราชการ เมืองพิษณุโลกและพื้นที่เกี่ยวเนื่องที่มีต่อ สภาพแวดล้อม	130

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

2.1 แสดงทฤษฎีรูปแบบของการขยายตัวของ เมืองและโครงสร้าง การใช้ที่ดินภายในเมือง	15
2.2 การรองรับของพื้นที่ต่อประชากรและกิจกรรม	17
2.3 แสดงองค์ประกอบของการวางแผนการใช้ที่ดินและปัจจัยควบคุม	17
3.1 โครงสร้างประชากรในเขตชุมชนเมืองพิษณุโลก พ.ศ. 2527	53
3.2 การกระจายรายได้ของครัวเรือนในเขตเทศบาลเมืองพิษณุโลก พ.ศ. 2532	56

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญเนินที่

เนินที่ที่	หน้า
3.1 แสดงที่ตั้งและการแบ่ง เขคการปกครอง	32
3.2 แสดงลักษณะภูมิประ เทศและการคมนาคมของจังหวัดพิษณุโลก	35
3.3 การใช้ที่ดินจังหวัดพิษณุโลก พ.ศ. 2527	37
3.4 ที่ตั้งและการแบ่ง เขคพื้นที่ศึกษา	48
3.5 ลักษณะภูมิประ เทศของชุมชนเมืองพิษณุโลก	49
3.6 โครงสร้างการคมนาคมส่วนในเขต เมืองพิษณุโลก	51
3.7 ปริมาณภาระจราจร	52
3.8 รายได้ต่อครัว เรือนของประชากรชุมชนเมืองและที่ตั้งของชุมชนแออัด ..	55
3.9 ขนาดและการกระจายตัวประชากรรายตำบลของอาเภอ เมืองพิษณุโลก ..	62
3.10 ความหนาแน่นประชากรรายตำบลของอาเภอ เมืองพิษณุโลก	63
3.11 การเปลี่ยนแปลงประชากรรายตำบลของอาเภอ เมืองพิษณุโลก พ.ศ. 2527-2532	66
4.1 แผนที่เมืองพิษณุโลก เมื่อ พ.ศ. 2444	71
4.2 การใช้ที่ดิน พ.ศ. 2446, 2482 และ 2496	72
4.3 การใช้ที่ดินเมืองพิษณุโลก พ.ศ. 2518 และ พ.ศ. 2527	74
4.4 การใช้ที่ดินเมืองพิษณุโลก พ.ศ. 2534	77
4.5 ข้อจำกัดของการขยายตัวของชุมชนเมืองพิษณุโลก	79
4.6 ทิศทางและแนวโน้มการขยายตัวของชุมชนเมืองพิษณุโลก	82
5.1 วิวัฒนาการการใช้ที่ดินของสถานที่ราชการ ชุมชนเมืองพิษณุโลก	88
5.2 พื้นที่ควบคุมของหน่วยราชการระดับภาค/ศูนย์/เขต ที่อยู่ใน จังหวัดพิษณุโลก	97

สารบัญแผนที่ (ต่อ)

แผนที่ที่	หน้า
5.3 ที่ตั้งหน่วยงานราชการบริหารส่วนกลาง	99
5.4 ที่ตั้งหน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาค	100
5.5 ที่ตั้งหน่วยงานธุรกิจส่วนภูมิภาค	101
5.6 บริเวณที่พักของเจ้าหน้าที่หน่วยราชการ	107
5.7 ที่ตั้งของหน่วยราชการที่มีการติดต่อเป็นประจำ	111

ศูนย์วิทยทรัพยากร
อุปกรณ์มหาวิทยาลัย